

Menettelyohje apteekkeille

Apteekit ja perustoimeentulotuen maksusitoumus

15.6.2023

[Osa 1 Menettelyohje](#)

[Osa 2 Tilitysmenettely](#)

[Liite 1 Toimeentulotukipäätöksen liite asiakkaalle](#)

[Liite 2 Maksusitoumus lääkekustannuksiin, esimerkkejä](#)

[Toimeentulotuen apteekkitilitysten maksupäivät vuonna 2024](#)

Sisällysluettelo

Osa 1 Menettelyohje.....	5
1 Yleistä.....	6
2 Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä.....	6
2.1 Sopimus Laki toimeentulotuesta (1412/1997) 18 d §:n mukaisesta tietojen luovuttamisesta ja tietojen vastaanottamisesta.....	6
2.1.1 Apteekin liittyminen suorakorvausmenettelyyn.....	7
2.1.2 Sopimuksen voimassaolo, seuranta ja irtisanominen.....	8
3 Apteekkien SV-ohjeet ja menettelyohje.....	8
4 Menettelyn piiriin kuuluvat henkilöt.....	9
5 Maksusitoumus – yleistä.....	9
5.1 Maksusitoumustyypit.....	10
5.2 Mitä maksusitoumus kattaa.....	11
5.3 Mitä maksusitoumus ei kata.....	12
6 Edellytykset lääkkeiden ja valmisteiden toimittamiselle Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella.....	13
6.1 Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke tai valmiste.....	16
6.1.1 Rajoitetusti peruskorvattava tai rajoitetusti erityiskorvattava lääke.....	16
6.1.2 Erektiohäiriölääkkeet.....	17
6.1.3 Kliininen ravintovalmiste.....	17
6.1.4 Määräaikainen erityislupavalmiste.....	18
6.1.5 Ex tempore -itsehoitovalmiste tai -reseptivalmiste.....	18
6.1.6 Itsehoitolääke (Vnr).....	18
6.1.7 Perusvoide.....	19
6.1.8 Hedelmöityshoitolääke.....	19

6.1.9	Lääkkeen annosteluun liittyvä välttämätön tarvike	19
6.1.10	Vitamiinit, kivennäis- ja hivenaineet sekä ravintolisät	20
6.1.11	Koneelliseen annosjakeluun soveltuva valmiste	20
6.2	Reseptillä muuhun kuin sairauden hoitoon määrätty ehkäisyvalmiste	20
6.3	Aina Rajattu maksusitoumus	21
6.3.1	Potilaskohtainen erityislupavalmiste	21
6.3.2	Laihdutusvalmiste	21
6.3.3	Kosmeettiset valmisteet	21
6.3.4	Muu lääkinnällinen laite (CE-merkitty tuote) tai tarvike	21
6.3.5	Nikotiinia sisältävä tupakanvieroitukseen tarkoitettu nikotiinikorvaushoitotuote	21
6.3.6	Haavanhoitotuote	21
6.3.7	Homeopaattinen tai antroposofinen valmiste	21
6.3.8	Malarialääke	22
6.3.9	Rokote	22
6.3.10	Ennaltaehkäisevä hoito	22
6.3.11	EU-resepti	22
6.4	Rajattu maksusitoumus asiakkaalla	22
6.5	Paperinen maksusitoumus asiakkaalla	24
Osa 2 Tilitysmenettely		26
7	Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella toimitettujen lääkkeiden ja valmisteiden tilitysmenettely	27
7.1	Kelalle välitettävät ostotiedot	28
7.2	Annosjakeluasiakas ja apteekkisopimusasiakas	29
7.3	Kelaan välitettyjen lääkeostotietojen korjaaminen	30
7.4	Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalvelun häiriötilanteet	31

7.5 Kelan toimeentulotukijärjestelmän häiriötilanteet	31
8 Toimeentulotuen tilitysmenettely	32
8.1 Laskutusohje – paperinen maksusitoumus	32
9 Tilityksen korjaus ja virheiden oikaiseminen	33
10 Erimielisyysasian ratkaiseminen.....	34
11 Perustoimeentulotukitilityksen maksaminen apteekkarin vaihtuessa	34
Liite 1: Toimeentulotukipäätöksen liite asiakkaalle	35
Liite 2: Maksusitoumus lääkekustannuksiin, esimerkkejä	36
Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle perus- tai erityiskorvattava	36
Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle ei-korvattava.....	36
Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, erityistilanteita	38
Reseptillä muuhun kuin sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle ei-korvattava.....	39
Toimeentulotuen apteekkitilitysten maksupäivät.....	40
Maksupäivät vuonna 2024.....	40

Osa 1 Menettelyohje

1 Yleistä

Toimeentulotuki koostuu perustoimeentulotuesta, täydentävästä toimeentulotuesta ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Kela ratkaisee perustoimeentulotuen, johon kuuluvat perusosa ja muut perusmenot.

Myönteisen perustoimeentulotukipäätöksen yhteydessä asiakas saa yleensä samalla maksusitoumuksen lääkkeisiin (Maksusitoumus lääkekustannuksiin). Asiakas saa päätöksen liitteenä ohjeet maksusitoumuksen käyttämisestä apteekissa. Maksusitoumus lääkekustannuksiin on henkilökohtainen.

Hyvinvointialue myöntää tarveharkinnan perusteella täydentävää toimeentulotukea ja ehkäisevää toimeentulotukea. Jos lääkkeet toimitetaan hyvinvointialueen sosiaalitoimen maksusitoumuksella, apteekki laskuttaa omavastuuosuuden, ei-korvattavan lääkkeen tai muun valmisteen kustannuksen hyvinvointialueelta.

2 Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä

Kela, Suomen Apteekkariliitto, Helsingin Yliopiston Apteekki ja Itä-Suomen yliopiston apteekki ovat tehneet sopimuksen perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä apteekille sekä Kelan ja apteekkien välisestä tilitysmenettelystä.

- Apteekit saavat maksusitoumustiedot suorakorvaustietojen kyselypalvelun kautta.
- Apteekki välittää ostotiedot Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun.

2.1 Sopimus Laki toimeentulotuesta (1412/1997) 18 d §:n mukaisesta tietojen luovuttamisesta ja tietojen vastaanottamisesta

Kelalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä apteekille perustoimeentulotuella katettavien kustannusten maksamista varten tarpeelliset tiedot. Kelan tietojenluovutusosoikeus käsittää tiedon perustoimeentulotukea saavan henkilön nimestä ja henkilötunnuksesta, tiedon perustoi-

meentulotuella katettavista lääkkeistä ja muista valmisteista, joita maksusitoumus koskee, sekä tiedon maksusitoumuksen sisällöstä. Apteekit saavat edellä mainitut tiedot suorakorvaustietojen kyselypalvelun kautta.

Kelalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tieto maksusitoumuksen perusteella toimitetuista lääkemääräyksellä määräytyistä lääkeostoista tai muista apteekista lääkemääräyksellä tehdyistä ja perustoimeentulotuella katettavista ostoista tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset selvitykset. Apteekki välittää edellä mainitut ostotiedot Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun.

Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä on tallennettu Yhteistyökumppanit > Lääkkeet ja lääkekorvaukset > Apteekkien ekstranet.

2.1.1 Apteekin liittyminen suorakorvausmenettelyyn

Apteekki voi liittyä suorakorvausmenettelyn toteuttajiin apteekkarin henkilökohtaisella kirjallisella sitoumuksella, jonka hän antaa Kelan tilityksiä hoitavaan yksikköön. Sitoumus on Lääkekustannusten suorakorvausmenettelyä koskevan sopimuksen Liite 1.

Samalla sitoumuksella apteekkari liittyy sopimuskokonaisuuteen, johon kuuluvat seuraavat sopimukset:

- Sopimus lääkekustannusten suorakorvausmenettelystä liitteineen
- Sopimus suorakorvaustietojen sähköisestä kyselypalvelusta
- Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä
- Sopimus Kansaneläkelaitoksen terveydenhuollon ammattihenkilörekisteriin sisältyvien tietojen luovuttamisesta ja välittämisestä
- Sopimus apteekkipalkkiosta

Apteekkari sitoutuu edellä mainitulla sitoumuksella noudattamaan voimassa olevan perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämistä koskevan sopimuksen ehtoja ja siihen liittyviä yksityiskohtaisia ohjeita sekä voimassa olevia säädöksiä.

Perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä koskevan sopimuksen lisäksi osapuolet sitoutuvat noudattamaan voimassa olevia säädöksiä sekä Kelan antamia menettelyohjeita, joista on yhteisesti sopimusosapuolten kesken sovittu, kun lääke tai valmiste toimitetaan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella apteekista.

2.1.2 Sopimuksen voimassaolo, seuranta ja irtisanominen

Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä tuli voimaan 1.1.2017, ja se on voimassa toistaiseksi.

Sopimus on tarkistettavissa tai muutettavissa, jos sopijaosapuolet sopivat siitä kirjallisesti.

Jos sopimus lääkekustannusten suorakorvausmenettelystä puretaan tai irtisanotaan, päättyy myös sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä.

3 Apteekkien SV-ohjeet ja menettelyohje

Sairausvakuutuslain mukaisen lääkekorvauksen maksaminen apteekille edellyttää, että lääkkeitä toimittaessa on noudatettu suorakorvaussopimusta ja sen nojalla annettuja ohjeita sekä muita lääkkeiden toimittamiseen liittyviä viranomaismääräyksiä.

Apteekkeja ja Kelaa ohjaavat samat lääkekorvauksista annetut säädökset ja ohjeet. Apteekkien SV-ohjeet on laadittu käytettäväksi suorakorvaussopimuksen rinnalla.

Apteekkien sairausvakuutusohjeet ovat apteekkeille ensisijaiset ohjeet.

Menettelyohjetta on noudatettava lääkekorvauksiin liittyvien ohjeiden lisäksi, kun asiakkaalle toimitetaan lääkkeitä tai valmisteita jollakin seuraavista Kelan myöntämistä perustoimeentulotuen maksusitoumuksista:

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin
- Rajattu maksusitoumus
- Paperinen maksusitoumus.

4 Menettelyn piiriin kuuluvat henkilöt

Perustoimeentulotuki on perhekohtainen etuus. Perustoimeentulotukipäätöksen yhteydessä annetaan maksusitoumus lääkekustannuksiin yleensä sekä hakijalle että muille perheenjäsenille.

- Apteekki saa tiedon maksusitoumuksesta Kelan suorakorvaustietojen kyselypalvelun kautta. Kyselypalvelusta välitetään asiakasta koskevia arkaluonteisia ja salassa pidettäviä tietoja. Apteekin on huolehdittava, että asiakkaalta on saatu lupa häntä koskevien tietojen hakemiseen kyselypalvelun kautta (Apteekien SV-ohjeet kohta Kyselypalvelun tietojen haku).
- Jos asiakkaalla ei ole henkilötunnusta, apteekki saa maksusitoumustiedot Kelan asiakkaalle antamasta paperisesta maksusitoumuksesta.

5 Maksusitoumus – yleistä

Tieto maksusitoumuksesta näkyy apteekeissa perustoimeentulotukipäätöksen antamista seuraavana päivänä, myös viikonloppuna. Kiireelliseksi luokitellun perustoimeentulotukihakemuksen yhteydessä maksusitoumustieto siirtyy apteekkiin heti, kun päätös on annettu.

Apteekin pitää ottaa huomioon maksusitoumuksen sisältö sekä mahdolliset rajaukset maksusitoumuksessa. Katso luku 6 Edellytykset lääkkeiden ja valmisteiden toimittamiselle Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella sekä luvun 6 alakohdat.

Asiakas voi valita, missä apteekissa asioi. Annosjakeluostot voidaan kuitenkin toimittaa vain siitä apteekista, jonka kanssa asiakas on tehnyt erillisen sopimuksen. Apteekkisopimusostot toimitetaan asiakkaan ja lääkärin sopimasta apteekista. Katso luku 7.2 Annosjakeluasiakas ja apteekkisopimusasiakas.

Katso SV-ohjeiden kohdasta Kyselypalvelun tietojen haku, milloin apteekki voi hakea suorakorvaustietojen kyselypalvelusta asiakasta koskevia tietoja.

Jos kyselypalvelusta saatu tieto poikkeaa Kela-kortin, perustoimeentulotukipäätöksen tai paperisen maksusitoumuksen tiedosta, **noudatetaan kyselypalvelun tietoa.**

- Epäselvissä tilanteissa apteekki ohjaa asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan, jos asiakas on eri mieltä siitä, mitä lääkkeitä tai valmisteita maksusitoumuksen tulisi kattaa.

Jos asiakas ei anna apteekissa lupaa tarkistaa tietojaan kyselypalvelusta, asiakkaalle ei voida antaa lääkkeitä Kela-korvausta. Apteekki ei voi näissä tapauksissa myöskään laskuttaa lääkkeitä toimeentulotuesta. Asiakas maksaa lääkkeet kokonaan itse ja hakee kustannukset toimeentulotuesta jälkikäteen toimittamalla Kelaan apteekin antaman laskelman ja kuitin lääkekustannuksista.

Apteekki saa tiedon päättyneestä maksusitoumuksesta Kelan suorakorvaustietojen kyselypalvelusta, kun sähköisen maksusitoumuksen voimassaolo päättyy. Tieto näkyy 35 päivää maksusitoumuksen päättymisen jälkeen. Päättyneestä maksusitoumuksesta näytetään vain päättymispäivämäärä. Apteekki voi katsoa tiedon päättyneestä maksusitoumuksesta vain, jos se on asiakaspalvelutilanteessa välttämätöntä.

Maksusitoumusta apteekkiin ei voi myöntää takautuvalle ajalle. Jos asiakkaalla ei ole voimassaolevaa maksusitoumusta, asiakas maksaa lääkkeet kokonaan itse ja hakee kustannukset toimeentulotuesta jälkikäteen.

Tilanteessa, jossa asiakas tarvitsee lääkkeitä ja hänellä ei ole voimassaolevaa maksusitoumusta tai rahaa maksaa lääkkeitä itse, tulee asiakas ohjata virka-aikana ottamaan yhteyttä Kelaan ja virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystykseen.

Apteekki saa maksusitoumustiedon suorakorvaustietojen kyselypalvelun kautta, vaikka henkilöllä on KT-merkintä. KT-asiakas ei saa lääkkeitä suorakorvattuna apteekista. Apteekki voi kuitenkin tilittää KT-asiakkaan lääkekustannukset toimeentulotuesta maksusitoumuksen mukaisesti. KT-asiakkaan maksusitoumus voi olla myös rajattu.

5.1 Maksusitoumustyyppit

Maksusitoumus lääkekustannuksiin

Perustoimeentulotukipäätöksen yhteydessä Kelasta myönnettävä maksusitoumus, jolla voi toimittaa apteekista lääkkeitä tai valmisteita Menettelyohjeen mukaisesti.

Rajattu maksusitoumus

- Erillisen selvityksen perusteella Kelasta myönnettävä maksusitoumus, jossa on lueteltu ne lääkkeet, lääkeaineet tai valmisteet, joita maksusitoumuksella voidaan toimittaa.
- Rajatulla maksusitoumuksella voidaan myös rajata pois tiettyjä lääkkeitä, lääkeaineita tai valmisteita.
- Kela voi rajata maksusitoumuksen myös kertaostoon. Tällöin maksusitoumus on kertakäyttöinen.
  - Kertamaksusitoumusta voi käyttää vain kerran yhdessä ostotapahtumassa.
    - Poikkeus: Jos osa lääkkeistä hinnoitellaan SV-ohjeiden mukaan eri ostokertaan kuin muut lääkkeet (Apteekkien SV-ohjeet kohta Poikkeava lääkekohtainen omavastuu), kertamaksusitoumusta voidaan käyttää yhdellä asiointikerralla kahteen ostotapahtumaan.
  - Kertamaksusitoumuksella voidaan tarvittaessa rajata toimitettavaa lääkemäärää.
  - Asiakas tarvitsee uuden maksusitoumuksen seuraavaa lääketoimitusta tai valmisteen toimittamista varten.

Paperinen maksusitoumus

Annetaan asiakkaalle, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta tai kun kyse on poikkeuksellisesta häiriötilanteesta.

5.2 Mitä maksusitoumus kattaa

Maksusitoumus kattaa

- lääkkeiden tai valmisteiden omavastuuosuuksien kustannukset (Katso luku 3 Apteekkien SV-ohjeet ja Menettelyohje)
- asiakkaan alkuomavastuun
- lääkekohtaisen omavastuun, kun asiakkaan vuosiomavastuu ylittyy tai se on ylittynyt
- lääkkeen annosteluun liittyvän välttämättömän tarvikkeen

- esim. mittamuki, ruisku, neula, reseptillä määrätty Babyhaler tai muovidosetti (Katso luku 7.1 Kelalle välitettävät ostotiedot)
- annosjakelupalkkion kohtuulliset kustannukset, kun lääkäri on tehnyt reseptiin merkinnän annosjakelusta (annosjakelupalkkiosta vähennetään mahdollinen sairausvakuutuslain mukainen korvaus)
- jakelupalkkion kohtuulliset kustannukset, kun asiakas ja hoitava lääkäri ovat tehneet kirjallisen apteekkisopimuksen.

Lue maksusitoumuksista tarkemmin luvusta 6 Edellytykset lääkkeiden ja valmisteiden toimittamiselle Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella.

Katso lisäksi luku 7.2 Annosjakeluasiakas ja apteekkisopimusasiakas.

5.3 Mitä maksusitoumus ei kata

Maksusitoumus ei kata

- palvelumaksua, jonka apteekki perii asiakkaalta reseptin uudistamisesta
- kustannuksia laskelmista tai muista asiakirjoista, jotka tulostetaan apteekin järjestelmästä asiakkaan pyynnöstä
- lääkkeiden kotiinkuljetuksesta tai postituksesta aiheutuvia kustannuksia
- verkkoapteekin toimituskuluja
- laskutuslisää
- lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioita
- annosjakelupalkkion kustannuksia, jos annosjakelu tapahtuu yksinomaan asiakkaan pyynnöstä, ilman lääkärin tekemää merkintää
- esim. annosjakelukotelo, säilytyslaatikkoa tai annosjakelukansion kustannuksia
- maksua, jonka apteekki perii siirryttäessä manuaalisesta annosjakelusta koneelliseen annosjakeluun.

6 Edellytykset lääkkeiden ja valmisteiden toimittamiselle Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella

Apteekki voi toimittaa Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella **reseptillä sairauden hoitoon määrätyn**

- myyntiluvallisen lääkevalmisteen, joka on asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaan korvattava
- ei-korvattavan myyntiluvallisen lääkevalmisteen, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta on enintään 200 euroa/lääkepakkaus (hinnassa ei oteta huomioon toimitusmaksua).

Lue poikkeuksista edellä mainittuun periaatteeseen seuraavista kohdista:

- Luvussa 6.1 kerrotaan, milloin sairauden hoitoon määrätty lääke tai valmiste voidaan toimittaa Maksusitoumuksella lääkekustannuksiin ja milloin tarvitaan Rajattu maksusitoumus.
- Luvussa 6.2 kerrotaan, milloin muuhun kuin sairauden hoitoon määrätty ehkäisyvalmiste voidaan toimittaa Maksusitoumuksella lääkekustannuksiin.
- Luvussa 6.3 kerrotaan, milloin tarvitaan aina Rajattu maksusitoumus.

Katso myös **Liite 2**: Maksusitoumus lääkekustannuksiin, esimerkkejä.

Huom!

Apteekki ei voi laskuttaa lääkkeitä tai valmisteita Kelan perustoimeentulotuesta, jos esim. kouluterveydenhoitaja on antanut hoito-ohjeen asiakkaalle. Hoito-ohjeelle kirjattu tietosisältö ei ole tarkistettavissa eikä laskutettavissa Kelasta.

Apteekki vaihtaa lääkevalmisteen halvimpaan tai muuhun hintaputkessa olevaan valmisteeseen, jos lääkäri ei ole kieltänyt vaihtoa. Lääkevaihdoissa täytyy ottaa huomioon myös pakkauskokojen väliset hintaerot. Jos asiakas kieltää vaihdon, hän maksaa itse hinnan erotuksen.

Valmisteet toimitetaan kustannusten kannalta tarkoituksenmukaisina pakkauksina. Suositetaan pakkauskokoja, joissa lääkkeen hinta muodostuu edullisimmaksi (vältetään epätaloudellisia pakkauskokoja).

Jos reseptistä käy ilmi, että kyseessä on **pitkäaikaisen hoidon aloitus**, ja valmisteesta on saatavilla pieni pakkaus, toimitetaan pieni pakkaus hoidon alussa, ellei lääkehoidon asianmukainen toteutuminen muuta edellytä. Sama koskee myös ei-korvattavia lääkevalmisteita tai muita maksusitoumuksella toimitettavia valmisteita.

Apteekista voi saada lääkkeitä kerralla seuraavasti:

- Enintään 3 kuukauden hoitoaikaa vastaavan lääkemäärän. Hoitoaikaa vastaava lääkemäärä lasketaan reseptiin merkityn annostusohjeen perusteella. Sama koskee myös ei-korvattavia lääkevalmisteita tai muita maksusitoumuksella toimitettavia valmisteita.
  - Maksusitoumuksessa voi olla rajaus alle 3 kuukauden lääke- tai valmistemäärän toimittamiselle.
- Enintään 1 kuukauden hoitoaikaa vastaavan lääkemäärän, jos kyseessä on niin sanottu kallis lääke. Hoitoaikaa vastaava lääkemäärä lasketaan reseptiin merkityn annostusohjeen perusteella.
  - Maksusitoumuksessa voi olla rajaus alle 1 kuukauden lääkemäärän toimittamiselle.

Kerralla toimitettavan lääke-/valmistemäärän ja ostojen väliajan osalta noudatetaan SV-ohjeita (ks. Apteekkien SV-ohjeiden kohdat Annostus, lääkemäärä ja toimitusväli, Kerralla korvattava lääkemäärä sekä Ostojen väliaika, toimitusväli ja joustoaika). Sama koskee myös ei-korvattavia lääkevalmisteita tai muita maksusitoumuksella toimitettavia valmisteita.

Jos asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa lääkettä ei voida toimittaa SV-ohjeiden perusteella korvattuna, apteekki ei myöskään voi laskuttaa sitä ei-korvattuna Kelan perustoimeentulotuesta.

- Esimerkki: asiakkaalla on edellistä lääke-erää jäljellä vielä sen verran, että apteekki ei voi toimittaa uutta lääke-erää korvattuna.

Ostotiedot voi lähettää Kelan perustoimeentulotukeen vain niistä lääkepakkausista tai muista valmisteista, jotka on todellisuudessa luovutettu asiakkaalle. Ostotietoja ei voi lähettää Kelaan niistä lääkepakkausista tai muista valmisteista, joita ei ole luovutettu asiakkaalle. Ostotiedot pitää lähettää Kelaan reaaliaikaisesti: ei etukäteen eikä jälkikä-

teen. Tämä koskee myös ei-korvattavia lääkkeitä ja muita valmisteita. Katso esimerkkejä lääkkeiden osatoimituksesta SV-ohjeiden kohdasta Korvattujen lääkkeiden osatoimitukset.

Esimerkkejä kertamaksusitoumuksella toimitettavista lääkkeistä/valmisteista:

1. Apteekin varastossa ei ole lainkaan asiakkaan haluamaa lääkettä/valmistetta

- Jos apteekin varastossa ei ole kyseistä lääkettä/valmistetta, apteekki tilaa sitä asiakkaalle.
- Ostotiedot lähetetään Kelaan vasta silloin, kun lääkkeet/valmisteet luovutetaan asiakkaalle.
- Omavastuu laskutetaan Kelan perustoimeentulotuesta vasta silloin, kun asiakas saa koko lääke-/valmistemäärän.
  - Kertamaksusitoumuksen pitää olla voimassa sillä hetkellä, kun asiakas saa lääkkeet/valmisteet ja omavastuu laskutetaan Kelan perustoimeentulotuesta.

2. Apteekin varastossa on vain osa asiakkaan haluamasta lääke-/valmistemäärästä, ja asiakas ei tarvitse sitä heti

- Jos apteekin varastossa on vain osa lääkkeestä/valmisteesta, apteekki tilaa asiakkaalle puuttuvan määrän.
- Ostotiedot lähetetään Kelaan vasta silloin, kun kaikki lääkkeet/valmisteet luovutetaan asiakkaalle.
- Omavastuu laskutetaan Kelan perustoimeentulotuesta vasta silloin, kun asiakas saa koko lääke-/valmistemäärän.
  - Kertamaksusitoumuksen pitää olla voimassa sillä hetkellä, kun asiakas saa lääkkeet/valmisteet ja omavastuu laskutetaan Kelan perustoimeentulotuesta.

3. Apteekin varastossa on vain osa asiakkaan haluamasta lääke-/valmistemäärästä, ja asiakas tarvitsee sitä heti

- Ostotiedot lähetetään Kelaan vain niistä lääkkeistä/valmisteista jotka asiakas saa heti mukaansa apteekista.

- Kelan perustoimeentulotuesta laskutetaan omavastuu siitä lääke-/valmistemäärästä, jonka asiakas saa mukaansa.
  - Kertamaksusitoumuksen pitää olla voimassa sillä hetkellä, kun asiakas saa lääkkeitä/valmisteet ja omavastuu laskutetaan Kelan perustoimeentulotuesta.
  - Apteekki voi käyttää kertamaksusitoumusta vain kerran. Asiakas tarvitsee uuden maksusitoumuksen seuraavaa lääketoimitusta tai valmisteen toimittamista varten.
- Poikkeus: Jos asiakas saa lääkkeestä **ylemmän erityiskorvauksen tai lisäkorvauksen**, toimitaan seuraavasti:
  - Noudatetaan kertamaksusitoumuksen rajaustekstiä.
  - Ostotiedot lähetetään Kelaan SV-ohjeiden Korvattujen lääkkeiden osatoimitukset -kohdan mukaisesti.

Edellä esitetty menettely edellyttää, että lääkettä on tukussa saatavana. Näin ei siis voi menetellä, jos lääkettä hinnoitellessa on tiedossa, että lääkevalmisteen saatavuudessa on ongelmia.

6.1 Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke tai valmiste

Seuraavien valmisteryhmien kohdalla on kerrottu, milloin lääke/valmiste voidaan toimittaa Maksusitoumuksella lääkekustannuksiin ja milloin tarvitaan Rajattu maksusitoumus.

6.1.1 Rajoitetusti peruskorvattava tai rajoitetusti erityiskorvattava lääke

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - Asiakkaalle on myönnetty korvausoikeusnumero rajoitetusti korvattavaan lääkkeeseen tai reseptissä on korvaukseen vaadittu reseptimerkintä.
- Rajattu maksusitoumus:
  - Asiakkaalle ei ole myönnetty korvausoikeusnumeroa rajoitetusti korvattavaan lääkkeeseen tai reseptissä ei ole korvaukseen vaadittavaa reseptimerkintää.

- Kyseessä on ei-korvattava myyntiluvallinen lääkevalmiste ja sen sisältämästä lääkeaineesta on kaupan rajoitetusti korvattava pakkauskoko.
- Huom! Katso seuraava luku 6.1.2 Erektiohäiriölääkkeet.

6.1.2 Erektiohäiriölääkkeet

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - asiakkaalle on myönnetty korvausoikeus 308, ja erektiohäiriölääke on korvattava korvausnumerolla 308
    - enintään 6 hoitoannosta/kuukausi.
    - hoitoannos muodostuu kahdesta erektiohäiriölääkkeestä (ks. Apteekkien SV-ohjeiden kohta Erektiohäiriölääkkeet)
- Rajattu maksusitoumus:
  - asiakkaalla ei ole korvausoikeutta 308
    - enintään 6 hoitoannosta/kuukausi
  - aina kun erektiohäiriölääke on ei-korvattava
    - enintään 6 hoitoannosta/kuukausi
  - yli 6 hoitoannosta/kuukausi
  - asiakkaan yksi hoitoannos muodostuu eri lääkemuodoista, asiakkaalla ei ole korvausoikeutta 308, eivätkä erektiohäiriölääkkeet ole korvattavia korvausoikeudella 308
  - erektiohäiriölääkkeen annostusohjeessa on esim. maininta eturauhasen hyvänlaatuisesta liikakasvusta tai virtsavaivasta.

6.1.3 Kliininen ravintovalmiste

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - asiakkaalle on myönnetty korvausoikeus kyseessä olevaan korvattavaan kliiniseen ravintovalmisteeseen.
- Rajattu maksusitoumus:
  - asiakkaalla ei ole korvausoikeutta kliiniseen ravintovalmisteeseen
  - aina kun kliininen ravintovalmiste on ei-korvattava.

6.1.4 Määräaikainen erityislupavalmiste

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - sairausvakuutuslain mukaan korvattava määräaikainen erityislupavalmiste
  - ei-korvattava määräaikainen erityislupavalmiste, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta ei ylitä 200:aa euroa/lääkepakkaus (hinnassa ei oteta huomioon toimitusmaksua).
- Rajattu maksusitoumus:
  - ei-korvattavan määräaikaisen erityislupavalmisteen hinta on yli 200 euroa/lääkepakkaus.

6.1.5 Ex tempore -itsehoitovalmiste tai -reseptivalmiste

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - korvattava lääkeseos
  - ei-korvattava lääkeseos, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta ei ylitä 200:aa euroa/toimitettava lääkemäärä.
- Rajattu maksusitoumus:
  - ei-korvattavan valmisteen hinta on yli 200 euroa / toimitettava lääkemäärä
  - seoksessa käytetty lääkeaine on rajoitetusti korvattava tai lääkeaine/valmisteosa edellyttää Rajattua maksusitoumusta eikä asiakkaalla ole korvausoikeutta tai korvaukseen vaadittavaa reseptimerkintää
  - vitamiinit, kivennäis- ja hivenaineet sekä ravintolisät.

6.1.6 Itsehoitolääke (Vnr)

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - korvattava myyntiluvallinen itsehoitovalmiste
  - ei-korvattava myyntiluvallinen itsehoitovalmiste, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta ei ylitä 200:aa euroa/lääkepakkaus (hinnassa ei oteta huomioon toimitusmaksua).

- Rajattu maksusitoumus:
  - ei-korvattavan myyntiluvallisen itsehoitovalmisteen arvonlisäverollinen vähittäishinta on yli 200 euroa/lääkepakkaus (hinnassa ei oteta huomioon toimitusmaksua).

6.1.7 Perusvoide

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - sairausvakuutuslain mukaan korvattava perusvoidepakkaus
  - korvattava perusvoidepakkaus voidaan toimittaa ei-korvattuna, vaikka reseptissä ei ole merkintää ”pitkäaikaisen ihotaudin hoitoon”.
- Rajattu maksusitoumus:
  - ei-korvattava perusvoide
  - ei-korvattava pakkauskoko perusvoiteesta.

Apteekki voi toimittaa eri perusvoiteita kerralla 3 kuukauden annoksen eli yhteensä 4 500 grammaa. Kuukaudeksi toimitettava eri perusvoiteiden kokonaismäärä voi vastavasti olla yhteensä enintään 1 500 grammaa.

Perusvoiteet toimitetaan taloudellisina pakkauskokoina. Jos asiakas tarvitsee perusvoidetta myös esimerkiksi työpaikalla tai päiväkodissa, voidaan edullisten isojen pakkausten lisäksi toimittaa myös pienempi sairausvakuutuslain mukaan korvattava perusvoidepakkaus, jos se on mahdollista reseptin kokonaismäärää ylittämättä.

6.1.8 Hedelmöityshoitolääke

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - asiakas on alle 43 vuotta.
- Rajattu maksusitoumus:
  - asiakas on täyttänyt 43 vuotta.

6.1.9 Lääkkeen annosteluun liittyvä välttämätön tarvike

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - esim. mittamuki, ruisku, neula, reseptillä määrätty Babyhaler tai muovidosetti.
  - Huom! Katso luku 7.1 Kelalle välitettävät ostotiedot (Muu kustannus).

6.1.10 Vitamiinit, kivennäis- ja hivenaineet sekä ravintolisät

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - myyntiluvallinen lääkevalmiste, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta ei ylitä 200:aa euroa/lääkepakkaus.
- Rajattu maksusitoumus:
  - myyntiluvallinen lääkevalmiste, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta on yli 200:aa euroa/lääkepakkaus
  - kyseessä ei ole myyntiluvallinen lääkevalmiste
  - vitamiinivalmisteet, kivennäis- ja hivenainevalmisteet sekä ravintolisät (ei lääkevalmiste)
  - kyseessä on ex tempore -valmiste
  - asiakkaalle ei ole myönnetty korvausoikeusnumeroa rajoitetusti korvattavaan lääkkeeseen tai reseptissä ei ole korvaukseen vaadittavaa reseptimerkintää
  - erityiskorvattava lääke, kun asiakkaalla ei ole korvausoikeutta.

6.1.11 Koneelliseen annosjakeluun soveltuva valmiste

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin:
  - koneelliseen annosjakeluun sisältyvät vitamiinivalmisteet ja ravintolisät (esim. kalsium + D-vitamiini, C-vitamiini, D-vitamiini, monivitamiini). Muilta osin toimitaan Menettelyohjeen mukaisesti.
- Rajattu maksusitoumus:
  - asiakkaalle ei ole myönnetty korvausoikeusnumeroa rajoitetusti korvattavaan lääkkeeseen tai reseptissä ei ole korvaukseen vaadittavaa reseptimerkintää.

6.2 Reseptillä muuhun kuin sairauden hoitoon määrätty ehkäisyvalmiste

- Maksusitoumus lääkekustannuksiin esim.:
  - e-pillerit, kuparikierukka
  - hormonikierukka, implantti
  - jälkiehkäisyvalmiste.

6.3 Aina Rajattu maksusitoumus

Seuraavien valmisteryhmien lääkkeet/valmisteet voi toimittaa ainoastaan Rajatulla maksusitoumuksella riippumatta siitä, onko lääkkeen määrääjä määrännyt lääkkeen/valmisteen sairauden hoitoon vai muuhun kuin sairauden hoitoon.

6.3.1 Potilaskohtainen erityislupavalmiste

- Rajattu maksusitoumus:
  - sairausvakuutuslain mukaan korvattava potilaskohtainen erityislupavalmiste
  - ei-korvattava potilaskohtainen erityislupavalmiste.

Apteekki voi laskuttaa erityislupamaksun Muu Kustannus -elementissä Kelasta vain lääkkeen toimittamisen yhteydessä, jos asiakkaalla on voimassa oleva Kelan myöntämä Rajattu maksusitoumus potilaskohtaiseen erityislupavalmisteeseen.

6.3.2 Laihdutusvalmiste

- Rajattu maksusitoumus:
  - laihdutusvalmiste (muu kuin myyntiluvallinen laihdutuslääke)

6.3.3 Kosmeettiset valmisteet

- Rajattu maksusitoumus

6.3.4 Muu lääkinnällinen laite (CE-merkitty tuote) tai tarvike

- Rajattu maksusitoumus:
  - esim. kostutustipat silmiin.

6.3.5 Nikotiinia sisältävä tupakanvieroitukseen tarkoitettu nikotiinikorvaushoitotuote

- Rajattu maksusitoumus

6.3.6 Haavanhoitotuote

- Rajattu maksusitoumus

6.3.7 Homeopaattinen tai antroposofinen valmiste

- Rajattu maksusitoumus

6.3.8 Malarialääke

- Rajattu maksusitoumus:
  - malarian estoon tai hoitoon käytettävä lääke

6.3.9 Rokote

- Rajattu maksusitoumus

6.3.10 Ennaltaehkäisevä hoito

- Rajattu maksusitoumus:
  - esim. PrEP-valmisteet.

6.3.11 EU-resepti

- Rajattu maksusitoumus

6.4 Rajattu maksusitoumus asiakkaalla

Asiakkaalla voi olla samanaikaisesti useita maksusitoumuksia, ja niiden voimassaoloajat voivat poiketa toisistaan. Jos asiakkaalla on useita maksusitoumuksia lääkekustannuksiin, ne ovat aina sisällöltään erilaisia. Apteekki saa tiedon maksusitoumuksen rajauksista suorakorvaustietojen kyselypalvelun lisätietokentässä tai paperisen maksusitoumuksen lisätiedoista. Apteekki toimittaa lääkkeen/valmisteen maksusitoumuksen rajaustekstin mukaisesti.

Epäselvissä tilanteissa apteekki ohjaa asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan.

Esimerkkitilanteita:

- **Rajatusta maksusitoumuksesta voidaan rajata pois tietyt lääkkeet, lääkeaineet tai valmisteet.** Apteekin toimittaessa muita valmisteita Rajatulla maksusitoumuksella apteekin on kuitenkin noudatettava SV-ohjeiden lisäksi Menettelyohjetta. Apteekin on rajauksen lisäksi tarkistettava Menettelyohjeesta, voidaananko asiakkaalle toimittaa muut reseptillä määrätyt valmisteet.

Mallitekstit rajauksesta:

- Maksusitoumuksella voi toimittaa Menettelyohjeen kattamat valmisteet, ei kuitenkaan xxx sisältävää lääkevalmistetta.
- Maksusitoumuksella voi toimittaa Menettelyohjeen kattamat valmisteet, ei kuitenkaan xx, yy ja zz sisältäviä lääkevalmisteita.

Esimerkissä voi olla kyse siitä, että asiakas on saanut poikkeuksellisesti rahaa Kelan perustoimeentulotuesta tarpeellisten lääkkeiden ostamista varten. Kela rajaa nämä lääkkeet pois maksusitoumuksesta.

- **Rajatulla maksusitoumuksella voidaan antaa lupa toimittaa sellainen lääke tai valmiste, jota Maksusitoumuksella lääkekustannuksiin ei normaalisti voida toimittaa.** Apteekin on noudatettava myös näissä tilanteissa SV-ohjeiden lisäksi Menettelyohjetta. Lupa voidaan antaa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
  - ei-korvattava lääkevalmiste/tuote, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta on yli 200 euroa/lääkepakkaus (hinnassa ei oteta huomioon toimitusmaksua).
  - rajoitetusti korvattava tai reseptimerkinnän vaativa lääkevalmiste, kun asiakkaalle ei ole myönnetty korvausoikeusnumeroa tai reseptissä ei ole korvaukseen vaadittavaa reseptimerkintää.

Mallitekstit rajauksesta:

- Maksusitoumuksella voi toimittaa Menettelyohjeen kattamat valmisteet ja lisäksi xx-valmisteet.
- Maksusitoumuksella voi toimittaa Menettelyohjeen kattamat valmisteet ja lisäksi xx- ja yy-valmisteet.

- **Rajattu maksusitoumus voidaan rajata kertaostoon.**

Maksusitoumuksella voidaan toimittaa apteekista esim. kuukauden lääkemäärä tiettyä lääkevalmistetta. Tällöin asiakkaalle annetaan **kertakäyttöinen maksusitoumus**.

Mallitekstit rajauksesta:

- Apteekki voi toimittaa xxx-valmistetta enintään kuukauden lääkemäärän. Maksusitoumus on kertakäyttöinen.
- Apteekki voi toimittaa xxx-valmistetta enintään xx tablettia. Maksusitoumus on kertakäyttöinen.

Lisäksi annetaan tarvittaessa Rajattu maksusitoumus, josta rajataan pois valmiste, johon on annettu kertamaksusitoumus, jotta asiakas saa Rajatulla maksusitoumuksella muut lääkkeet apteekista.

Malliteksti rajauksesta:

- Maksusitoumuksella voi toimittaa Menettelyohjeen kattamat valmisteet, ei kuitenkaan xxx sisältävää lääkevalmistetta.

6.5 Paperinen maksusitoumus asiakkaalla

Paperinen maksusitoumus annetaan, jos asiakkaalla ei ole suomalaista henkilötunnusta tai kun kyse on poikkeuksellisesta häiriötilanteesta.

- Asiakkaalla ei voi olla samanaikaisesti voimassa Paperista maksusitoumusta ja Maksusitoumusta lääkekustannuksiin, paitsi jos kyseessä on poikkeuksellinen häiriötilanne.

Asiakas toimittaa maksusitoumuksen valitsemaansa apteekkiin. Maksusitoumus jää apteekkiin, ja sen voimassaoloaikana asiakkaan on asioitava samassa apteekissa.

Kela myöntää Paperisen maksusitoumuksen yleensä vain kertaostoon. Paperinen maksusitoumus voi olla myös rajattu. Rajaus kerrotaan maksusitoumuksen lisätiedoissa.

Apteekki lähettää paperilaskun Kelan toimeentulotukeen ja liittää laskuun laskelman tai niin sanotun lakanan lääkeostosta. Menettelyohje koskee myös paperisia maksusitoumuksia.

Osa 2 Tilitysmenettely

7 Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella toimitettujen lääkkeiden ja valmisteiden tilitysmenettely

Tässä ohjeessa kerrotaan, miten apteekki laskuttaa Kelan perustoimeentulotuesta lääkkeiden ja muiden valmisteiden kustannukset. Kustannukset voidaan laskuttaa Kelan perustoimeentulotuesta silloin, kun lääkkeet tai muut valmisteet luovutetaan asiakkaalle maksusitoumuksen perusteella.

Maksusitoumuksen perusteella apteekin laskuttama osto voi sisältää jonkin seuraavista:

- sairausvakuutuslain mukaan **korvattavan lääkkeen omavastuun**
- **ei-korvattavan lääkkeen** tai **muun valmisteiden kustannuksen**, joka maksetaan kokonaan toimeentulotuesta
- sairausvakuutuslain mukaan **korvattavan lääkkeen omavastuun** ja **ei-korvattavan lääkkeen kustannuksen/muun valmisteiden kustannuksen**, jotka maksetaan kokonaan toimeentulotuesta.

Kun lääkkeet tai muut valmisteet luovutetaan asiakkaalle, ostosanoman tiedot välittyvät reaaliaikaisesti Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalveluun (jatkossa vastaanottopalvelu). Ostosanomaa voi sisältää sekä sairausvakuutuslain mukaan korvattavia lääkkeitä että toimeentulotuesta maksettavia valmisteita. Vastaanottopalvelu tarkistaa oston muodollisen oikeellisuuden ja antaa paluusanomassa apteekille tiedon, jos ostoa ei hyväksytä.

Apteekki voi hakea koosteet Kelan tilittämistä summista kahdesta eri palvelusta:

- Kelan apteekkitilityserien palautetietojen kyselypalvelusta apteekki saa koosteen sairausvakuutuslain perusteella korvatuista ostoista.
- Kelan tilitystietojen kyselypalvelusta apteekki saa koosteen ostoista, jotka on toimitettu maksusitoumuksella.

Jos osto sisältää sekä sairausvakuutuslain mukaista korvausta että maksusitoumuksen perusteella laskutettavaa omavastuuta, apteekki saa kaikki palautetiedot hakemalla ne edellä mainituista palveluista.

7.1 Kelalle välitettävät ostotiedot

Perustoimeentulotuen maksusitoumuksella toimitettavista korvattavista valmisteista välitetään Kelaan omavastuun määrä sekä samat tiedot, jotka on mainittu Apteekkien SV-ohjeiden Liite 1 Tilitysmenettelyn kohdassa Kelalle välitettävät lääkeostotiedot. Lisäksi apteekki välittää mm. seuraavat tiedot:

- maksusitoumuksen tunnus
- omavastuun maksaja T (toimeentulotuki)
- valmisteen nimi ja koostumus silloin, kun valmisteella ei ole pohjoismaista tuotenumeroa (Vnr)
- korvauslaji E.

Seuraavista kustannuksista välitetään tiedot Kelaan Muu Kustannus -kohdassa:

- lääkeannostelija (esim. mittamuki, mittalusikka, ruisku, neula)
- tilanjatke
- injektioruisku ja neula
- dosetti
- Fimean erityislupamaksu (tavanomainen)
- Fimean erityislupamaksu (pikalupa).

Huom!

- Kustannuksia ei laskuteta paperilaskulla Kelasta.
- Muu Kustannus -kohdassa ei laskuteta lääkkeiden jakelusta syntyviä kustannuksia tai pakkausmateriaalien kustannuksia.

Jos lääkkeet toimitetaan hyvinvointialueen sosiaalitoimen maksusitoumuksella, tilitystietoihin merkitään omavastuun maksaja ja maksajakoodi S (ks. Apteekkien SV-ohjeet, Liite 1. Tilitysmenettely, kohta Kelalle välitettävät lääkeostotiedot, Muut ilmoitettavat tiedot). Apteekki laskuttaa omavastuuosuuden tai ei-korvattavan lääkkeen tai muun valmisteen kustannuksen hyvinvointialueelta.

Työpaikkakassan jäsen

- Jos asiakas on sairausvakuutuslain mukaisen työpaikkakassan jäsen ja hänelle toimitetaan Kelan perustoimeentulotuen maksusitoumuksella lääkkeitä/valmisteita, apteekki laskuttaa teknisistä syistä oston Kelasta ilman työpaikkakassatietoa.
- Sairausvakuutuslain mukainen korvaus maksetaan apteekkitilityksen yhteydessä apteekille.
- Sairausvakuutuslain mukaan korvattavan lääkkeen omavastuu tai ei-korvattavan lääkkeen/valmisteen kustannus maksetaan perustoimeentulotukitilityksen yhteydessä apteekille.

Apteekin on huolehdittava, että se pystyy tarvittaessa toimittamaan Kelaan tulevat ostotiedot uudelleen, kunnes toimeentulotukitilitys on maksettu.

7.2 Annosjakeluasiakas ja apteekkisopimusasiakas

Maksusitoumus lääkekustannuksiin kattaa

- annosjakelupalkkion kohtuulliset kustannukset, kun lääkäri on tehnyt reseptiin merkinnän annosjakelusta (annosjakelupalkkiosta vähennetään mahdollinen sairausvakuutuslain mukainen korvaus)
- jakelupalkkion kohtuulliset kustannukset, kun asiakas ja hoitava lääkäri ovat tehneet kirjallisen apteekkisopimuksen.

Maksusitoumus lääkekustannuksiin ei kata

- annosjakelupalkkion kustannuksia, jos annosjakelu tapahtuu yksinomaan asiakkaan pyynnöstä, ilman lääkärin tekemää merkintää
- esim. annosjakelukotelo, säilytyslaatikkoa tai annosjakelukansion kustannuksia
- apteekin perimää maksua siirryttäessä manuaalisesta annosjakelusta koneelliseen annosjakeluun.

Epäselvissä tilanteissa apteekki ohjaa asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan.

Katso Apteekkien SV-ohjeiden kohta Annosjakelu.

Katso myös Menettelyohjeen luku 6.1.11 Koneellisen annosjakeluun soveltuva valmistus.

Kela seuraa maksusitoumuksella katettavien jakelupalkkioiden kohtuullisuutta ja voi pyytää tarvittaessa apteekilta selvityksen tai erittelyn annosjakelun kustannuksista.

Annosjaeltujen lääkkeiden ja annosjakelupalkkion laskuttaminen Kelan perustoimeentulotuesta

- Apteekkisopimusasiakkaan lääkkeet hinnoitellaan samoin kuin annosjakeluasiakkaan lääkkeet (ks. Apteekkien SV-ohjeiden kohta Annosjakelu).
- Apteekit välittävät annosjaeltujen lääkkeiden ostotietojen yhteydessä annosjakelupalkkion määrän ja annosjakeluviikkojen lukumäärän.
  - Pakkausmateriaali sisältyy annosjakelupalkkioon.
  - Pelkkää annosjakelupalkkiota ei makseta Kelan perustoimeentulotuesta.

Huom! Annosjakelupalkkion kustannuksia ei laskuteta paperilaskulla Kelasta.

7.3 Kelaan välitettyjen lääkeostotietojen korjaaminen

Apteekin on korjattava virheellinen osto heti, kun virhe havaitaan. Korjaukset tehdään aina järjestelmätoimittajan ja Kelan antamien ohjeiden mukaan.

Katso SV-ohjeiden kohdasta Oston korjaaminen, miten apteekin tulee toimia, kun osto korjataan saman vuorokauden aikana, seuraavan vuorokauden aikana tai myöhemmin.

Jos apteekki joutuu korjaamaan perustoimeentulotuesta laskutettua ostoja seuraavan vuorokauden aikana tai myöhemmin, ilmoittaa apteekki Kelalle

- maksusitoumuksen numeron
- oston numeron
- ostopäivän
- korjattavan tiedon.

Tarvittaessa Kela voi pyytää apteekilta lisäksi kirjallisen selvityksen.

Kela ilmoittaa apteekille perustoimeentulotukeen tehdystä korjauksesta. Jos perustoimeentulotuen tilitys on jo maksettu apteekille, Kela lähettää apteekille laskun.

7.4 Kelan lääkeosto- ja tilitystietojen vastaanottopalvelun häiriötilanteet

Häiriötilanteissa apteekki ottaa yhteyttä apteekkijärjestelmän ylläpitäjään.

Suorakorvaustietojen kyselypalvelun häiriötilanteissa voidaan menetellä seuraavilla tavoilla:

- Asiakas voi joko odottaa häiriön päättymistä tai maksaa oston itse ja toimittaa kuitin sekä laskelman ostosta Kelaan jälkikäteen.
- Apteekki voi soittaa Kelan työpäivinä palvelunumeroon 020 692 235 ja tiedustella sitä kautta perustoimeentulotuen maksusitoumustietoja, sen voimassaoloa ja rajouksia. Kelasta voidaan lähettää tarvittavat tiedot apteekkiin suojatulla sähköpostiviestillä.

Häiriötilanteiden yleiset toimintaohjeet ja apteekkeille suunnattu tarkempi ohje (Apteekkien toimintaohje Kelan palveluihin liittyvissä häiriötilanteissa) on julkaistu Kanta-verkkosivuilla (kanta.fi).

7.5 Kelan toimeentulotukijärjestelmän häiriötilanteet

Kelan toimeentulotukijärjestelmän häiriötilanteesta annetaan tieto asiakastuen kautta apteekin antamiin yhteystietoihin.

Kelan toimeentulotukijärjestelmän häiriötilanteissa ei voida myöntää sähköisiä maksusitoumuksia. Jos asiakas tarvitsee lääkkeitä kiireellisesti, Kela voi tarvittaessa myöntää Paperisen maksusitoumuksen kertaostoa varten.

- Paperisessa maksusitoumuksessa voi olla myös tarkempi raja. Raja on kerrottu maksusitoumuksen Lisätietoa-kohdassa.
- Paperisessa maksusitoumuksessa on Kelan hologrammi, ja paperinen maksusitoumus toimitetaan Kelaan maksusitoumuslaskun yhteydessä.

Kustannusten laskuttaminen Kelan perustoimeentulotuesta:

- Jos kyselypalvelussa on voimassa oleva maksusitoumustunnus, toimitaan luvun 7.1 (Kelalle välitettävät ostotiedot) mukaisesti.
- Jos asiakkaalla on paperinen maksusitoumus Kelan toimeentulotukijärjestelmän häiriötilanteen vuoksi (maksusitoumuksessa hologrammi), apteekki syöttää manuaalisesti maksusitoumustunnuksen 9999999999.

8 Toimeentulotuen tilitysmenettely

Toimeentulotukitilitys maksetaan apteekille sopimuksen (Sopimus perustoimeentulotukeen liittyvien maksusitoumustietojen välittämisestä) mukaisesti jokaisen kuukauden 9. ja 23. päivä. Jos se on pyhäpäivä tai arkilauantai, tilitys maksetaan seuraavana pankin aukiolopäivänä. Lopulliset maksuja koskevat päätökset tehdään aina Kelassa.

8.1 Laskutusohje – paperinen maksusitoumus

Paperisessa maksusitoumuksessa apteekille on erillinen laskutusohje. Paperista maksusitoumusta käytetään esimerkiksi silloin, jos asiakkaalla ei ole suomalaista henkilötunnusta tai jos Kelan toimeentulotukijärjestelmässä on häiriö (katso luku 7.5).

Kun apteekki laskuttaa paperisella maksusitoumuksella toimitettujen lääkkeiden tai valmisteiden kustannukset, laskussa täytyy olla

- maksusitoumustunnus
- toimitettujen valmisteiden tiedot (laskelma tai ns. lakana)
- apteekin Y-tunnus, tilinumero ja viitenumero.

Kela vastaanottaa maksusitoumuslaskut ensisijaisesti verkkolaskuina.

- Verkkolaskutusosoite: 00370246246030002
- Välittäjä-tunnus: 003703575029
- Välittäjä: Telia Finland Oyj (Telia/CGI)

Jos verkkolaskutus ei ole mahdollista, paperisen laskun voi lähettää osoitteeseen Kela, PL 10, 00056 KELA

Alkuperäinen maksusitoumus pitää hävittää tietoturvaisella tavalla. Sitä ei tarvitse lähettää takaisin Kelaan.

Paperista maksusitoumusta koskevat laskut lähetetään Kelan perustoimeentulotukeen ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kuluvaan kalenterivuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

9 Tilityksen korjaus ja virheiden oikaiseminen

Tilityksiä käsittelevä Kelan yksikkö lähettää korjausesityksen virheistä, joiden perusteella tehdään vähennysesitys apteekin tilittämään ostoon. Apteekilla on mahdollisuus antaa korjausesitykseen vastine puhelimitse tai suojatulla sähköpostilla. Jotta asiakkaan lääkeostotiedot olisivat ajantasaiset, vastine on annettava mahdollisimman pian ja viimeistään määräaikaan mennessä. Tarvittaessa Kela voi pyytää apteekilta lisäksi kirjallisen selvityksen.

Jos apteekki ei toimita selvitystään korjausesityksen johdosta, apteekin tilittämää ostoa ei makseta apteekille. Jos tilitys on jo maksettu apteekille, Kela laskuttaa apteekkia erikseen vähennysesityksen suuruisella summalla.

Korjausta voidaan esittää esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Maksusitoumuksessa on rajausta, ja apteekki ei ole toiminut rajauksen mukaisesti.
- Ei-korvattavan lääkkeen hinta on yli 200 euroa, eikä asiakkaalla ole rajattua maksusitoumusta.
- Asiakkaalle ei ole myönnetty korvausoikeutta rajoitetusti perus- tai erityiskorvattavaan lääkkeeseen, tai reseptin reseptimerkintä puuttuu, eikä asiakkaalla ole rajattua maksusitoumusta.
- Kyseessä on potilaskohtaisella erityisluvalla toimitettu valmiste, eikä asiakkaalla ole rajattua maksusitoumusta.
- Osto on laskutettu kaksi kertaa samana päivänä samasta apteekista.
- Maksusitoumusta ei löydy maksusitoumuksen tunnisteen avulla.
- Maksusitoumus ei ole voimassa.

10 Erimielisyysasian ratkaiseminen

Tilityksiä hoitava Kelan yksikkö selvittää perustoimeentulotuen tilitykseen liittyvät erimielisyydet apteekin kanssa. Jos erimielisyyttä ei saada tällöin selvitettyä, voi apteekkari tai tilityksiä hoitava Kelan yksikkö antaa erimielisyyttä aiheuttaneen asian kirjallisesti Suomen Apteekkariliiton, Helsingin yliopiston apteekin tai Itä-Suomen yliopiston apteekin ja Kelan etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikön neuvoteltavaksi.

Neuvottelujen kohteena oleva osto voidaan hylätä tai hyväksyä. Summaa voidaan myös kohtuullistaa edellyttäen, että apteekki ei siirrä summaa asiakkaan maksettavaksi. Kohdullistettu summa voidaan jättää maksamatta apteekille, tai jos tilitys on jo maksettu apteekille, Kela laskuttaa sen apteekilta takaisin.

Jos neuvotteluin ei päästä sopimukseen, voidaan Menettelyohjeen soveltamisesta aiheutuvat erimielisyydet käsitellä hallintoriitana hallinto-oikeudessa.

11 Perustoimeentulotukitilityksen maksaminen apteekkarin vaihtuessa

Kun apteekkari vaihtuu, on luopuvan apteekkarin antama sitoumus suorakorvausmenettelyyn liittymisestä voimassa siihen saakka, kunnes uusi apteekkari ottaa apteekin haltuunsa. Luopuva apteekkari ilmoittaa luopumisesta Kelalle muutosilmoituslomakkeella vähintään 3 viikkoa ennen apteekista luopumista. Uusi apteekkari antaa sitoumuksen tai ilmoittaa Kelalle vaihtavansa apteekkia. Sitoumus tai muutosilmoitus toimitetaan Kelaan vähintään 3 viikkoa ennen apteekin haltuun ottamista.

Apteekin lähettämissä perustoimeentulotukitilityksen ostotiedoissa on tilinumero ja yritystunnus, joiden mukaan maksu ohjautuu oikealle tilille. Kun apteekkari vaihtuu, maksetaan **luopuvalle** apteekkarille tilitys niistä valmisteista, jotka on toimitettu luopuvan apteekkarin hallussaoloajalla. Mahdollisista myöhemmin tehtävistä korjauksista vastaa se apteekkari, jonka sopimusaikana virhe on tapahtunut.

Tilitys maksetaan sopimuksen mukaisena päivänä.

Liite 1: Toimeentulotukipäätöksen liite asiakkaalle

Apteekin sähköisen maksusitoumuksen ohje

Sinulle ja/tai perheenjäsenillesi on myönnetty toimeentulotukena maksusitoumus reseptillä määrättyjen lääkkeiden kustannuksiin.

Näin saat lääkkeet apteekista

- Voit hakea lääkkeet mistä tahansa apteekista.
- Esitä apteekissa henkilöllisyystodistus ja sen lisäksi Kela-kortti tai lääkäriltä saamasi potilasohje.
- Jos toinen henkilö hakee puolestasi lääkkeet, anna hänelle asioiden hoitamiseksi Kela-korttisi tai valtakirja.
- Apteekki välittää Kelaan tiedot maksusitoumuksella tehdyistä lääkeostoista.

Mitä lääkkeitä saat maksusitoumuksella:

- Saat apteekista reseptillä määrätty tarpeelliset lääkkeet tai muut sairauden hoitoon tarkoitetut valmisteet (Huom. katso myös kohta Tarvitset rajatun maksusitoumuksen).
- Lisäksi voit saada reseptillä määrätty ehkäisyvalmisteet (esim. e-pillerit).
- Apteekki vaihtaa määrätyn lääkkeen halvempaan vaihtokelpoiseen lääkkeeseen, jos lääkäri ei ole kieltänyt vaihtoa. Jos haluat kalliimman lääkkeen, maksat itse kalliimman ja halvemman lääkkeen hinnan erotuksen.
- Saat apteekista kerralla enintään 3 kuukauden hoitoa vastaavan määrän lääkettä. Voit hakea uuden lääke-erän vasta, kun edellinen on käytetty lähes loppuun.

Tarvitset rajatun maksusitoumuksen, jos kyseessä on

- ei-korvattava lääkevalmiste, jonka maksaa yli 200 euroa
- rajoitetusti perus- tai erityiskorvattava lääke, johon sinulle ei ole myönnetty korvausoikeutta tai reseptissä ei ole tarvittavaa reseptimerkintää
- potilaskohtaisella erityisluvalla toimitettava valmiste ja siihen liittyvä erityislupamaksu
- haavanhoitotuote, joka on määrätty esim. leikkauksen jälkitilaan tai pitkäaikaisen säärihaavan tai palovamman hoitoon
- ravintolisä (esim. maitohappobakteerit, D-vitamiinivalmisteet tai monivitamiinivalmisteet)
- rokote
- erektiohäiriölääke, jos sinulla ei ole myönnetty rajoitettua peruskorvausoikeutta (308)
- nikotiinia sisältävä tupakasta vieroitukseen tarkoitettu nikotiinivalmiste.

Rajatulla maksusitoumuksella tarkoitetaan erillisen selvityksen perusteella Kelasta myönnettävää maksusitoumusta. Jos haet rajattua maksusitoumusta, sinun pitää toimittaa Kelaan potilasohjeen (resepti) lisäksi lääkkeen määrääjän antama lääketieteellinen selvitys lääkkeen tai valmisteen tarpeellisuudesta sairauden hoidossa. Kela voi myös perustellusta syystä rajata maksusitoumuksesta pois tiettyjä lääkkeitä, lääkeaineita ja valmisteita.

Et voi saada maksusitoumuksella

- yleisiä kauppatavaroita (esim. pesunesteet, kosmetiikka, terveydenhuoltolaitteet kuten verenpainemittari)
- lääkemääräyksen uusimiseen liittyvää apteekin perimää palvelumaksua.

Voit hakea tietoa Suomessa kaupan olevista lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden hinnoista ja korvattavuuksista sekä keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista osoitteesta www.kela.fi/laakehaku.

Liite 2: Maksusitoumus lääkekustannuksiin, esimerkkejä

Maksusitoumus lääkekustannuksiin = perustoimeentulotukipäätöksen yhteydessä Kelasta myönnettävä maksusitoumus, jolla voi toimittaa apteekista lääkkeitä/valmisteita Menettelyohjeen mukaisesti.

Rajattu maksusitoumus = erillisen selvityksen perusteella Kelasta myönnettävä maksusitoumus, jossa on lueteltu ne lääkkeet/lääkeaineet/valmisteet, joita maksusitoumuksella voidaan toimittaa. Vaihtoehtoisesti Rajatulla maksusitoumuksella voidaan rajata pois tiettyjä lääkkeitä/lääkeaineita/valmisteita. Apteekki toimittaa lääkkeen/valmisteen maksusitoumuksen rajaustekstin mukaisesti. Epäselvissä tilanteissa apteekki ohjaa asiakkaan ottamaan yhteyttä Kelaan.

Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle perustai erityiskorvattava

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Myyntiluvallinen lääke	x	
Määräaikainen erityislupavalmiste	x	
Potilaskohtainen erityislupavalmiste		x
Perusvoide <ul style="list-style-type: none"> • korvattava pakkauskoko • ei vaadita merkintää ”pitkäaikaisen ihotaudin hoitoon” 	x	
Kliininen ravintovalmiste	x	
Itsehoitovalmiste	x	
Ex tempore -lääkevalmiste	x	
EU-resepti		x

Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle ei-korvattava

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Rajoitetusti korvattava lääke (rajoitetusti peruskorvattava, rajoitetusti erityiskorvattava tai reseptimerkinnällinen valmiste)		x
Ei-korvattava myyntiluvallinen lääkevalmiste ja sen sisältämästä lääkeaineesta on kaupan rajoitetusti korvattava pakkauskoko		x

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Korvausjärjestelmään kuulumaton myyntiluvallinen lääkevalmiste, hinta on enintään 200 euroa/pakkaus (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)	x	
Korvausjärjestelmään kuulumaton myyntiluvallinen lääkevalmiste, hinta on yli 200 euroa/pakkaus (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)		x
Määräaikainen erityislupavalmiste, hinta ei ylitä 200:aa euroa/lääkepakkaukseen (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)	x	
Määräaikainen erityislupavalmiste, hinta on yli 200 euroa/lääkepakkaukseen (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)		x
Ex tempore -lääkevalmiste, hinta ei ylitä 200:aa euroa/toimitettava lääkemäärä (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)	x	
Ex tempore -lääkevalmiste, jonka seoksessa käytetty lääkeaine on rajoitetusti korvattava tai lääkeaine/valmisteosa edellyttää Rajatun maksusitoumuksen		x
Ex tempore -lääkevalmiste, hinta on yli 200 euroa/toimitettava lääkemäärä (arvonlisäverollinen vähittäishinta, ilman toimitusmaksua)		x
Potilaskohtainen erityislupavalmiste		x
Kliininen ravintovalmiste		x
Perusvoide <ul style="list-style-type: none"> ei-korvattava perusvoide ei-korvattava pakkauskoko perusvoiteesta 		x
Laihdutusvalmiste		x
Kosmeettiset valmisteet		x
Muu lääkinnällinen laite tai tarvike (CE-merkitty tuote), esim. kostutustipat silmiin		x
Nikotiinia sisältävä tupakanvierotukseen tarkoitettu nikotiinikorvaushoitotuote		x
Haavanhoitotuote		x
Homeopaattinen tai antroposofinen valmiste		x
Malarialääke		x
Rokote		x
Ennaltaehkäisevä hoito		x
EU-resepti		x
Lääkkeen annosteluun liittyvät välttämättömät tarvikkeet (esim. mittamuki, ruisku, neula, reseptillä määrätty Babyhaler tai muovidosetti)	x	

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Vitamiinit, kivennäis- ja hivenaineet sekä ravintolisät (ei Vnr-numeroa tai ex tempore -valmiste)		x

Reseptillä sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, erityistilanteita

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Erektiohäiriölääke		
<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaalle on myönnetty korvausoikeusnumero 308 ja erektiohäiriölääke on korvattava korvausoikeusnumerolla 308 <ul style="list-style-type: none"> enintään 6 hoitoannosta/kuukausi 	x	
<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaalla ei ole korvausoikeusnumeroa 308 <ul style="list-style-type: none"> enintään 6 hoitoannosta/kuukausi 		x
<ul style="list-style-type: none"> Ei-korvattava erektiohäiriölääke (ks. Menettelyohje luku 6.1.2) <ul style="list-style-type: none"> enintään 6 hoitoannosta/kuukausi 		x
<ul style="list-style-type: none"> Yli 6 hoitoannosta/kuukausi 		x
<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaan yksi hoitoannos muodostuu eri lääkemuodoista eikä asiakkaalla ole korvausoikeutta 308 eivätkä erektiohäiriölääkkeet ole korvattavia korvausnumerolla 308 		x
<ul style="list-style-type: none"> Erektiohäiriölääkkeen annostusohjeessa on esim. maininta eturauhasen hyvänlaatuisesta liikakasvusta tai virtsavaivasta 		x
Hedelmöityshoitolääke		
<ul style="list-style-type: none"> Asiakas on alle 43 vuotta 	x	
<ul style="list-style-type: none"> Asiakas on täyttänyt 43 vuotta 		x
Koneellisesti annosjaeltu valmiste (lääkärin määräämä annosjakelu)		
<ul style="list-style-type: none"> Koneelliseen annosjakeluun sisältyvät vitamiinivalmisteet/ravintolisät (esim. kalsium + D-vitamiini, C-vitamiini, D-vitamiini, monivitamiini, maitohappobakteerit) 	x	
<ul style="list-style-type: none"> Rajoitetusti korvattava lääke (rajoitetusti peruskorvattava, rajoitetusti erityiskorvattava tai reseptimerkinnällinen valmiste) ja asiakkaalla ei ole korvausoikeusnumeroa tai vaadittavaa reseptimerkintää 		x

Reseptillä muuhun kuin sairauden hoitoon määrätty lääke/valmiste, joka on asiakkaalle ei-korvattava

Valmiste	Maksusitoumus lääkekustannuksiin	Rajattu maksusitoumus
Määrätty reseptillä muuhun kuin sairauden hoitoon (ks. Menettelyohje luku 6.3)		x
Ehkäisyvalmiste (esim. e-pillarit, kuparikierukka, hormoni-kierukka, implantti, jälkiehkäisyvalmiste)	x	

Toimeentulotuen apteekkitilitysten maksupäivät

Kelan toimeentulotukitilitys maksetaan apteekille jokaisen kuukauden 9. ja 23. päivä, tai jos se on pyhäpäivä tai arkilauantai, sitä seuraavana pankin aukiolopäivänä.

Jos perustoimeentulotuen maksusitoumuksella toimitetussa ostossa on epäselvyyksiä, maksu voi kyseisen oston osalta siirtyä seuraavaan tai myöhempään tilitykseen.

Maksupäivät vuonna 2024

Ostot ajalta	Maksupäivä
19.12.2023 - 2.1.2024	9.1.2024
3.1. - 16.1.2024	23.1.
17.1. - 4.2.2024	9.2.
5.2. - 18.2.2024	23.2.
19.2. - 4.3.2024	11.3.
5.3. - 18.3.2024	25.3.
19.3. - 2.4.2024	9.4.
3.4. - 16.4.2024	23.4.
17.4. - 2.5.2024	10.5.
3.5. - 16.5.2024	23.5.
17.5. - 3.6.2024	10.6.
4.6. - 16.6.2024	24.6.
17.6. - 2.7.2024	9.7.
3.7. - 16.7.2024	23.7.
17.7. - 4.8.2024	9.8.
5.8. - 18.8.2024	23.8.
19.8. - 2.9.2024	9.9.
3.9. - 16.9.2024	23.9.
17.9. - 2.10.2024	9.10.
3.10. - 16.10.2024	23.10.
17.10. - 4.11.2024	11.11.
5.11. - 18.11.2024	25.11.
19.11. - 1.12.2024	9.12.
2.12. - 16.12.2024	23.12.